Kvindevalgret

Medlemsblad for Landsforbundet for Kvinders Valgret.

Nr. 11 November 1915 8. Aargang

INDHOLD

Københavns Kvindevalgretsforening in memoriam af Frk. cand. polit. Meta Hansen. — For og imod. — Dansk Landsforbund for Kvinders Valgret (den københavnske Afdeling af Magister Fru Elna Munch, Afdelingen i Køge af K. K.). — De kvindelige Vælgere og Kvindeprogrammet (I af Fru Gyrithe Lemcke, II af Fru Johanne Rambusch). — Kvinderne og det politiske Arbejde (I af fhv. Folketingsmand Hr. Carl Hansen, Skive, II af Komm.lærerinde Frk. Hulda Petersen, Aarhus — Fru Anna Berendsens Minde, — Meddelelser.

Københavns Kvindevalgretsforening in memoriam.

Den 20. Oktober 1915 afholdt Københavns Kvindevalgretsforening sin 12. ordinære Generalforsamling, som blev Foreningens sidste. Københavns Kvindevalgretsforening har naaet sit Maal, dens Opgave, Kvindens politiske Ligestilling med Manden, blev fuldbyrdet den 5. Juni, da Rigsdagen endelig vedtog og Kongen stadfæstede Danmarks Riges nye Grundlov. Foreningen delte her Skæbne med Landsforbundet for Kvinders Valgret og alle Kvindevalgretsforeningerne, og naar der nu kan være Grund til at meddele lidt her om denne ene Forening, er det ikke blot fordi, den var den største af Kvindevalgretsforeningerne, men nok saa meget fordi den var den første af de Foreninger, der nu ophæves, den første Kvindevalgretsforening, der har haft Livskraft til at se sit Maal naaet.

Der eksisterede allerede i 1880erne en Kvindevalgretsforening her hjemme, men den ophævedes i 1889 efter Formandens, Fru Luplaus Død. Derstiftedes saa senere »Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund«, et Repræsentskab for forskellige kvindelige Fagforeninger, dets Maal var og er — det bestaar endnu — at virke for Kvinders politiske Ligestilling med Mænd baade indadtil og udadtil som Led af den internationale Valgretsalliance, men det optog ikke Enkeltmedlemmer, og kun indirekte og kun som Medlem af en Fagorganisation kunde man komme til at arbejde for Valgretten. Senere er Dansk Kvindesamfund indtraadt.

For at bøde paa denne Mangel indbød i Efteraaret 1904 Dr. Anna Hude, Palline Bagger-Weis og Louise Nørlund ca. 50 Kvinder til et Møde hos Grosserer Frk. Herding, hvor Politisk Kvindeforening blev stiftet foreløbig som en ren Diskussionsklub. I Januar 1905 holdt Politisk Kvindeforening sin første Generalforsamling og valgte sin første Bestyrelse, der kom til at bestaa af Dr. Anna Hude som Formand, Marie Luplau, Anna Berendsen, Dagmar Petersen, Marie Christensen, Martha Ottosen og Meta Hansen.

I dette og det følgende Aar voksede Foreningen til at have 3-400 Medlemmer; den havde til Huse i Kælderen i Studentersamfundets Bygning. Lokalet var lille og lavt, enten for koldt eller for varmt, mulig skyldtes Temperatursvingningerne ens egne subjektive Fornemmelser, om man var i »Ilden« eller ikke. Det gik varmt til i den Tid, der var fuldt op af Deltagere i Diskussionen efter Foredragene, og det blev oftest sent, før man skiltes. Et Spørgsmaal, som de kongevalgte Landstingsmænds Opløselighed, kirkeligt eller borgerligt Ægteskab, satte Sindene i Bevægelse til henimod Midnat. Der dannedes i disse Aar ogsaa, paa Initiativ af Frk. Elisabeth Grundtvig, Undervisningskrese blandt Medlemmerne, hvor f. Eks. Grundloven, Kvindernes Historie, Danmarks politiske Historie efter 1848 osv. blev gennemgaaet og diskuteret.

Paa samme Tid ændredes Foreningens ydre Rammer; allerede i Efteraaret 1905 ændredes Lovene saaledes, at den fremtraadte som en ren Valgretsforening, og samme Aar dannede Frk. Anna Hude en Valgretstorening i Vejle, der altsaa staar som Nr. 2 af Valgretsforeningerne.

Frk. Hude saa, at det var for lidt at have en enkelt Kvindevalgretsforening eller et Par enkelte, der maatte dannes et stort Antal over hele Landet, om Bevægelsen skulde faa nogen Betydning. I 1906 vedtog Generalforsamlingen efter Forslag af den daværende Formand, Dr. Anna Hude, at ændre Navnet Politisk Kvindeforening til Københavns Kvindevalgretsforening og at arbejde paa at faa dannet Kvindevalgretsforeninger over hele Landet. For at lede dette Arbejde indtraadte Fru Elna Munch i Bestyrelsen, og Arbejdet lykkedes saa godt, at der Aaret efter, da Landsforbundet stiftedes, eksisterede omkring 40 Foreninger, senere naaede Tallet 160.